

Placówka "Estezet"
L.dz. 1012 / 44
New York 9.X.44.
Prasa ukr. wobec
wyborów prezydenta St.4j.

Kart 10 XI 44

1012

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N.W.
/przez Szefa Wydz. Wyw./

W załączeniu przedstawiam notatkę
w sprawie stanowiska zajętego przez prasę ukraiń-
ską wobec wyborów prezydenta Stanów Zjednoczonych.
Notatkę uzyskałem od referenta ukr.
Konsulatu Gen. R.P. w New Yorku.

Kierownik Placówki

Muracz
Maracz

Załącz. 2.

385

Prasa Ukraińska Wobec Wyborów
-----
na Prezydenta Stanów Zjednoczonych

(do dnia 22.września, 1944r.)

Uwagi Ogólne.

Czasopisma ukraińskie z pewną ostrożnością i zaleźnieniem podchodzą do sprawy wyborów. Jedynie komunistyczne "Ukraiński Szczodenni Wisti" w sposób zdecydowany popierają kandydaturę Prez. Roosevelta i biorą czynny udział w kampanji przedwyborczej. Już nawet "Hromadzkij Hołos", który w wachlarzu politycznym zajmuje miejsce najbliższe komunistom (licząc od lewicy do prawicy) zachowuje pewien umiar, wpływając na korzyść Prez. Roosevelta. Wszystkie inne czasopisma, jak dotąd, usiłują zachować większe jeszcze pozory neutralności, jakkolwiek przy bliższym wczytaniu się w artykuły redakcyjne z łatwością ustalić można ich pro-deweyowskie sympatje. Tak więc ogólnie biorąc, na podstawie dotychczasowych wypowiedzi, ustalić można, że jedynie "Ukraiński Szczodenni Wisti" i "Hromadzkij Hołos" popierają kandydaturę Prez. Roosevelta. Reszta deklaruje się jako neutralna, w istocie jednak w większości opowiada się za Dewey'em.

Tabelarycznie sytuację przedstawić można w sposób następujący:

Nazwa Pisma	S t a n	S t a n o w i s k o
Ukraiński Szczodenni Wisti	New York	Roosevelt
Hromadzkij Hołos	New York	Roosevelt
Nasze Żytia	New York //	brak wypowiedzi
Swoboda	New Jersey	neutralne
Ukrainian Weekly	New Jersey	neutralne
Ukr.Am.Affairs Bulletin	New Jersey	brak wypowiedzi
Ukraina	New York //	brak wypowiedzi
Amerika	Pennsylvania	neutralne, z wyraźną sympatją do Dewey'a.
Narodne Słowo	Pennsylvania	neutralne
Narodna Wola	Pennsylvania	neutralne
Szliach	Pennsylvania	neutralne
Dnipro	Pennsylvania	neutralne
Ukr.Nowa Pora	Michigan	neutralne, z wyraźną sympatją do kandydata socjalist.
Hromadzkie Żytia	Michigan	brak wypowiedzi.

Szarakterystyka Szczegółowa

"Ukraiński Szczodenni Wisti" (3.IX.) wystąpiły zdecydowanie za wyborem Prez.Roosevelta, tłumacząc, że obecna kampanja wyborcza jest walką pomiędzy postępem a faszyzmem. Dziennik twierdzi, że hasła w rodzaju "obrona małych narodów są jedynie maskaradą Republikanów, którzy podszywają się pod miano "przyjaciół ludzi pracy".

To samo pismo zamieściło artykuł W.Rybaka, sekretarza Ukraińskiego komitetu za wyborem Prez.Roosevelta (10.IX.). Artykuł ostro krytykował stanowisko prasy ukraińskiej za to, że nie popiera w całości re-elekcję, potępiał program Dewey'a i zapewniał, że wszyscy Ukraińcy głosować będą za Prez.Rooseveltem.

W tym samym duchu utrzymane są wszystkie artykuły tego komunistycznego pisma.

"Hromadzkij Hołos" w artykule z okazji Labor Day opowiada się za Rooseveltem, twierdząc, że walka toczy się o lepszą przyszłość ludzi pracy, którzy zawsze stają się pierwszymi ofiarami kryzysów ekonomicznych.

"Swoboda" w jednym ze swych artykułów na tematy polityczne (14. IX) stwierdziła, że zarówno Ukraiński Narodny Sojus, jak "Swoboda", nie opowiadają się ani za Demokratami, ani za Republikanami i pozostaną neutralne. W dniu następnym ukazał się artykuł krytykujący izolacjonizm amerykański, jako ni bezpieczny dla sprawy przyszłego pokoju. Prof.Czubaty zaś wystąpił przeciwko Komitetowi Politycznemu Hillmana twierdząc, że utrudnia on swobodę głosowania robotnikowi amerykańskiemu. (7.IX.).

"Amerika" przy formalnej tendencji do neutralności, w istocie popiera kandydaturę Dewey'a. Twierdzi, że programy polityki zagranicznej obu kandydatów nie różnią się wiele od siebie i spór toczy się w istocie na tle zagadnień wewnętrznych. Równocześnie jednak zaatakowany został

blok "Browder - Hillman - CIO - PAC", który swą taktyką polityczną zmusić może bardziej konserwatywnych Demokratów do głosowania za Dewey'em -- twierdzi dziennik. (14.IX.).

"Narodna Wola" zachowuje stanowisko neutralne. W jednym z artykułów tygodnik oblicza, że w Stanach Zjednoczonych jest 56 milionów robotników, z których około 13½ miljonów jest zorganizowanych. Pismo popiera tradycyjną politykę A.F.L. (William Green) niewysuwania oficjalnie żadnego kandydata.

"Ukraińska Nowa Era" dowodzi, że Ukraińcy są robotnikami i dlatego głosować powinni na socjalistycznych kandydatów. Tygodnik skłania się najbardziej ku Socialist Labor Party (14.IX.)

Udział w Kampanji Przedwyborczej

Najczynniejszy udział biorą w niej "Ukraiński Szczodenni Wisti" poświęcając wiele miejsca zebraniom przedwyborczym. (3 września - Detroit-Mahtramck, 7. września - Newark, 15. września - Hamtramck - organizacje kobiece, 23, i 24. września - Kongres Słowiański w Pittsburgu, 24. września - Zjednoczony Komitet Wyborczy Newarku - przemawiają W. Lewicki i M. Totopko, 1. października - Kongres Słowiański - oddział w Newarku - przemawia G. Piriński).

"Amerika" podaje, że M. Darmohraj został wybrany przewodniczącym Ukraińskiej Sekcji w Komitecie Grup Obcojęzycznych na Stan Pennsylvania. M. Darmohraj oświadczył, że "Ukraińcy głosować będą na Dewey'a". (12.IX.).

Ref.: Dr. J. Lichtensztul